

Barcelona 15 d'octubre de 1926

L'Esquella de la Torratxa

ANY XLIX - Núm. 2469 - 15 cts. - Atrassats 30



BARCELONA A LA VISTA

La pluja d'aquests dies.

Teatre Còmic

L'èxit dels èxits

La grandiosa revista

Joy-Joy

Totes les nits

Dijous, dissabtes i festes
a la tarda

NOVEDADES

Teatre Català

Avui nit, la divertida comèdia d'en Llanas:

Don Gonzalo o l'orgull del gec
per l'Enric Borràs

Diumenge, a dos quarts de quatre: DON GONZALO o L'ORGULL DEL GEC, per l'Enric Borràs. A dos quarts de sis: EL SECRET DE LA CAPSA D'OR, rondalla d'espectacle. Nit, la famosa creació de l'Enric Borràs: EL NUVI.

Es despatxa a comptaduria.

EDEN DIRECTOR:
LUIS CORZANA

DE LAS SEIS TARDE A TRES DE LA MADRUGADA

DANCING FANTASTICO

El Cabaret de las mil y una noches
Sorprenente novedad

Gran transformación del célebre pintor decorador

Don JOSE SAÑES

OLYMPIA

CIRCO ECUESTRE

La más completa, variada y ámena compañía, que se ha visto en Barcelona

Éxito loco de la entrada cómica

— CHARLESTON —

por Pompoff-Thedy y Méndez-Charlot

Todas las noches y jueves, sábados y festivos
tarde y noche

Butacas a 4 y 3 ptas. : Asientos 1'50

ENTRADA GENERAL, 0'70



BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA



Els *menús* més deliciosos són els
del restaurant

Grill-Room

Escudillers, 8 :: Café - Bar - Restaurant

Hotel ORIENT

RAMBLA DEL MIG, 20 :: BARCELONA

El més confortable

El més espaiós

El més ben servit

El més còmode

PREUS MODERATS

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA



REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5



L'HIVERN A CASA



Parlàvem, no fa gaires setmanes de *la rentrée*. Dèiem que al tornar la gent de fora s'acabava la dictadura del barret de palla, la dictadura dels banys de Sant Sebastià, la dictadura dels trajos vaporosos i sensuals, és a dir, totes les dictadures que en si portaven els calors i les efervescències dels mesos d'estiu en què la sang s'altera, se'ns puja al cap i fins ens el fa rodar i tot.

Tornem a parlar del mateix tema. Aquest canvi de temps ha estat extraordinari. Ja hem vist abrigoets de mig temps per aqueixos carrers. I fins bufandes! El canvi ha estat ràpid. Barcelona torna a abandonar el mar i se'ns en va a cercar bolets. Els bolets i les ostres són representatius en la tardor. La collita és esplèndida. Més que créixer, en plouen de bolets. I en plouran més. I les ostres deixen l'... ostracisme per a tornar a ésser manna deliciós de conquesta primerenca.

Aquests canvis de temps ens en fan preveure d'altres. A la "penya" ens ho deien fa poc:

—Quan el temps canvia així, tan ràpidament, quan tot sembla que vagi bé i que la bonança és eterna i canvia de cop i volta, vénen uns canvis climatològics esperadors. El calendari de festes que tothom té preparat: "Avui farem allò i demà passat ço altre", ja se'l poden confitar. Una pluja, una tempesta furiosa i desencadenada, pot desfer el plan més ben combinat del món.

I és cert. Els bolets són ben representatius. Amb els bolets d'ara i amb els que vinguin, s'han acabat les contemplacions climatològiques. Perquè pot ploure, deixarà de fer-se un viatge triomfal; perquè pot fer massa vent de Ponent o de Llevant, deixarà de decidir-se un acord pres en un Consell de família. El mal temps ho desfà tot, ho destrueix tot, ho canvia tot.

Ara, els que patirem tot això són els que no tinguem diners per a anar-nos-en sota altres climes més suaus i deliciosos. Nosaltres, els pobres; ens quedarem aquí a passar-la grassa o magra, mentre els que tinguin "fet el paquet" se'n vagin a la Costa blava o als jardins d'Orient a passejar sota un altre cel de la nova vida. Aquests llocs estan ple de nobles i aristòcrates d'opereta que ballen, riuen i juguen al *baccarat*. Els que s'hi ajuntin, seguiran fent vida de turistes, mentre que nosaltres anirem resistint per

ací baix el nou temps que ve després del patir d'un estiu que ha semblat un infern.

Bé és veritat que el foc d'una llar, és un foc sagrat. I que més ens estimem seguir la nostra vida pel llarg de la Rambla, sabent que a casa nostra ens espera la llar sagrada i el petó d'una mare que ens refà del fred, que tenir que raure per aqueixos mons de Déu, tenint que fer de turista forçat.

FRANCESC MADRID.

HA MORT EN PARÉS

El senyor Joan Baptista Parés ha mort als setania nou anys d'edat. En Parés era fill del carrer Petritxol, de la mateixa casa on tenia installada la seva sala d'exposicions i venda d'objectes d'art, estampes i marcs per a quadros.

La "Sala Parés" era coneguda i reputada arreu. Instal-



JOAN BAPTISTA PARES

lada en un dels carrers més típicament barcelonins, la Sala era una veritable tradició d'art. Tot l'art del final del segle passat i de gairebé tot el primer quart del present s'havia de mostrar a la "Sala Parés".

Tots els artistes catalans, els millors artistes forasters que han passat per Catalunya han anat a exposar les seves obres a la "Sala Parés"; tots els amants de l'art feien una visita setmanal a la "Sala Parés". Si no hagués existit la "Sala Parés", gairebé assegurariem que l'art català no hauria assolit l'esplendidesa, la maduresa, que té. El senyor Parés era un desinteressat devot de l'art i posà tota la seva activitat al seu progrés.

La "Sala Parés" era un cenacle d'artistes presidits per en Joan Baptista Parés, també d'ànima d'artista.

Tothom recorda el senyor Parés. Amb aquella cara tan simpàtica i amable, amb la seva barba blanca de "felibre" provençal, amb la seva gorra, també blanca, de capità de "yath", el senyor Parés es passava tot el dia a la seva botiga d'art sentat darrera aquell alt escriptori, entre la sala de vendes i la d'exposicions, escoltant els comentaris que hom feia a les obres exposades. I tothom recordarà com el seu rostre intelligent es mostrava satisfet quan sentia uns mots de lloança o uns comentaris justos i com es contraïa quan escoltava unes paraules que revelaven la ignorància del que les pronunciava.

El senyor Parés es sentí cansat del treball i traspassà la seva Sala als germans Maragall, els fills del nostre gran poeta, els quals són uns dignes continuadors de la tradició del senyor Joan Baptista Parés.

En Parés ha mort. Tots els artistes catalans ho han sentit vivament. En Parés era el més gran i desinteressat protector de l'art; era, també, tota la tradició del art modern de Catalunya.

Descansi en pau. Al condol dels artistes i dels amants de l'art i de la veritable Barcelona, hi afegim el nostre, el del vell setmanari barceloní.



LES REVOLTES MEXICANES

Fa molt poc, un diari de Barcelona—ens abstenim d'anomenar-lo, parlava d'una petita revolta de Mèxic, i deia:

"El general Pelàez i trenta set dels seus homes trobaren la mort en una *botella*".

No sabem si al general Pelàez i als seus homes els agradava el vi. El que sabem és que moriren en una *batalla*.

UNA ALTRA BADADA

Llegim en un diari comarcal:

"S'ha reunit el Consell de *Monstres*."

No ens va costar gens endevinar que es referia al Consell de *Ministres*.

LA FRASE D'UN POLITIC

Un polític molt conegut de tots, va fer un gran discurs. En un dels moments brillants, digué:

—He dedicat tota la meva activitat al progrés del poble. Si més forces hagués tingut, més n'hauria emprat.

L'endemà, un diari ressenyava extensament el discurs i transcrivia el tros de dalt de la següent manera: "He de-

dicat tota la meva activitat al progrés del poble. Si més *farses* hagués tingut, més n'hauria emprat."

RODA EL MON I TORNA AL BORN

Un matrimoni barceloní que no tenia fills, s'afillaren una nena que trobaren abandonada.

El matrimoni morí, i la xicoteta es trobà sense recursos. Era bonica, i trobà la solució en la vida airada.

Un dia, la veié un antic conegut del matrimoni i li recriminà la seva vida.

—No he canviat per res—digué ella—. Era una nena perduda i ara sóc una noia perduda.

EL PRETENDENT

—I no es vol casar amb mi, Enriqueta, perquè sóc pobre? La pobresa no és cap crim.

—Sí, s'equivoca. La pobresa és un crim, un crim castigat amb treballs forçats a perpetuïtat.

PARADES DE LLIBRES AL CARRER

El Dia del Llibre, els llibreters de Barcelona, sollicitaren de l'Ajuntament que els permetés tenir sempre una taula per a la venda de llibres al carrer, a la porta de les llibreries. I l'Alcaldia s'hi negà.

No entenem per què. No serà pas perquè les taules—una sola davant de cada llibreria—embarcessin els carrers. Ara, no hi ha carrer que no tingui, almenys, mitja dotzena de cafès amb les seves taules al carrer, i l'Ajuntament no troba pas que siguin un embarç per a la circulació. Tampoc serà per raó de competència, des del moment que totes les llibreries podrien usar de la concessió.

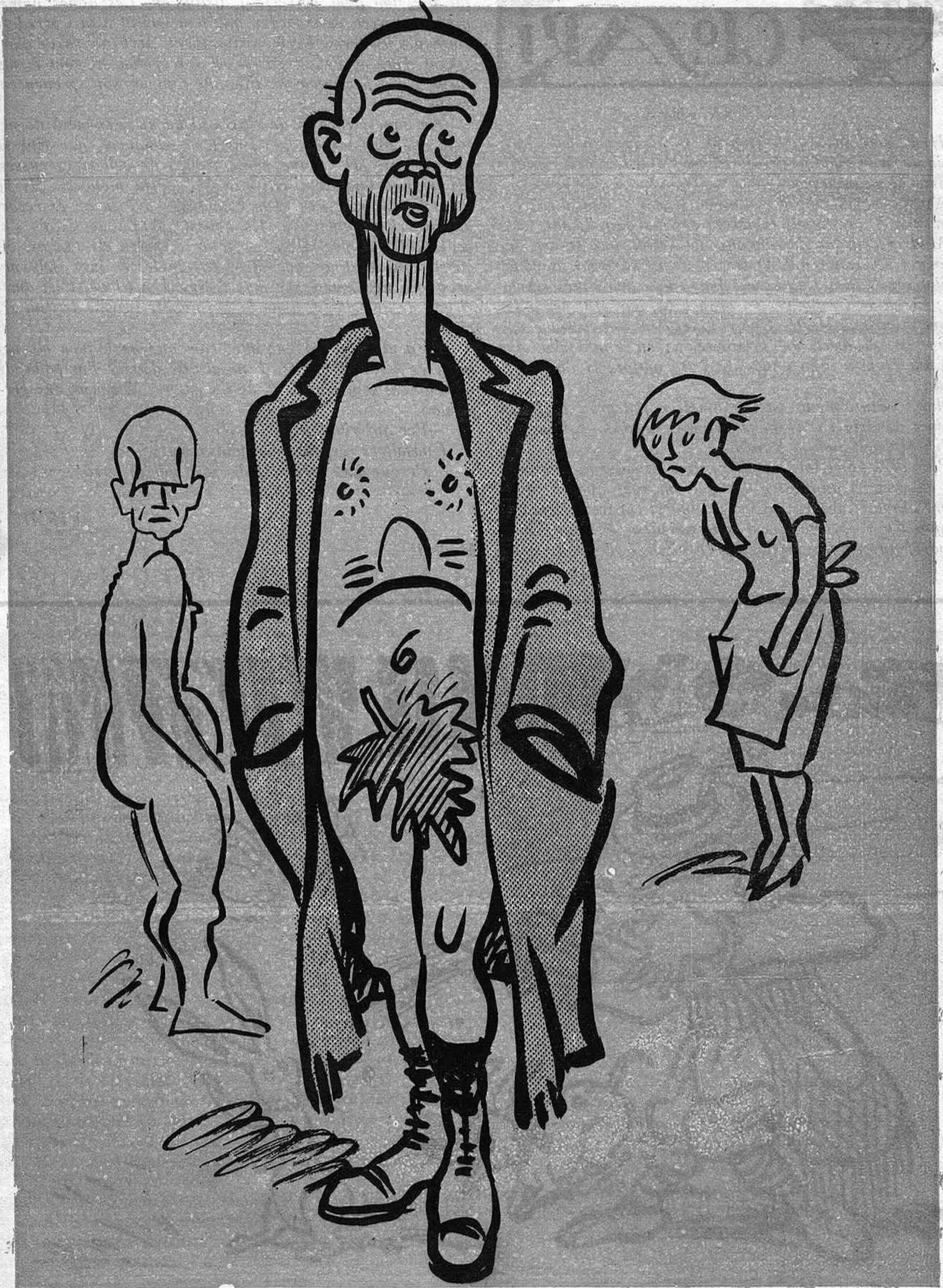
Serà per raons de civilitació? Segurament, a França i a Alemanya, totes les llibreries tenen una taula a la porta, al carrer. Però el nostre Ajuntament ha vingut a dur el progrés a la ciutat, i no pot tolerar res que signifiqui una incivilitació. Es fa a França i a Alemanya, però França i Alemanya, al costat de Barcelona, són dos països incivilitzats. L'Ajuntament ho veu ben clar.



ELS ARISTOCRATES

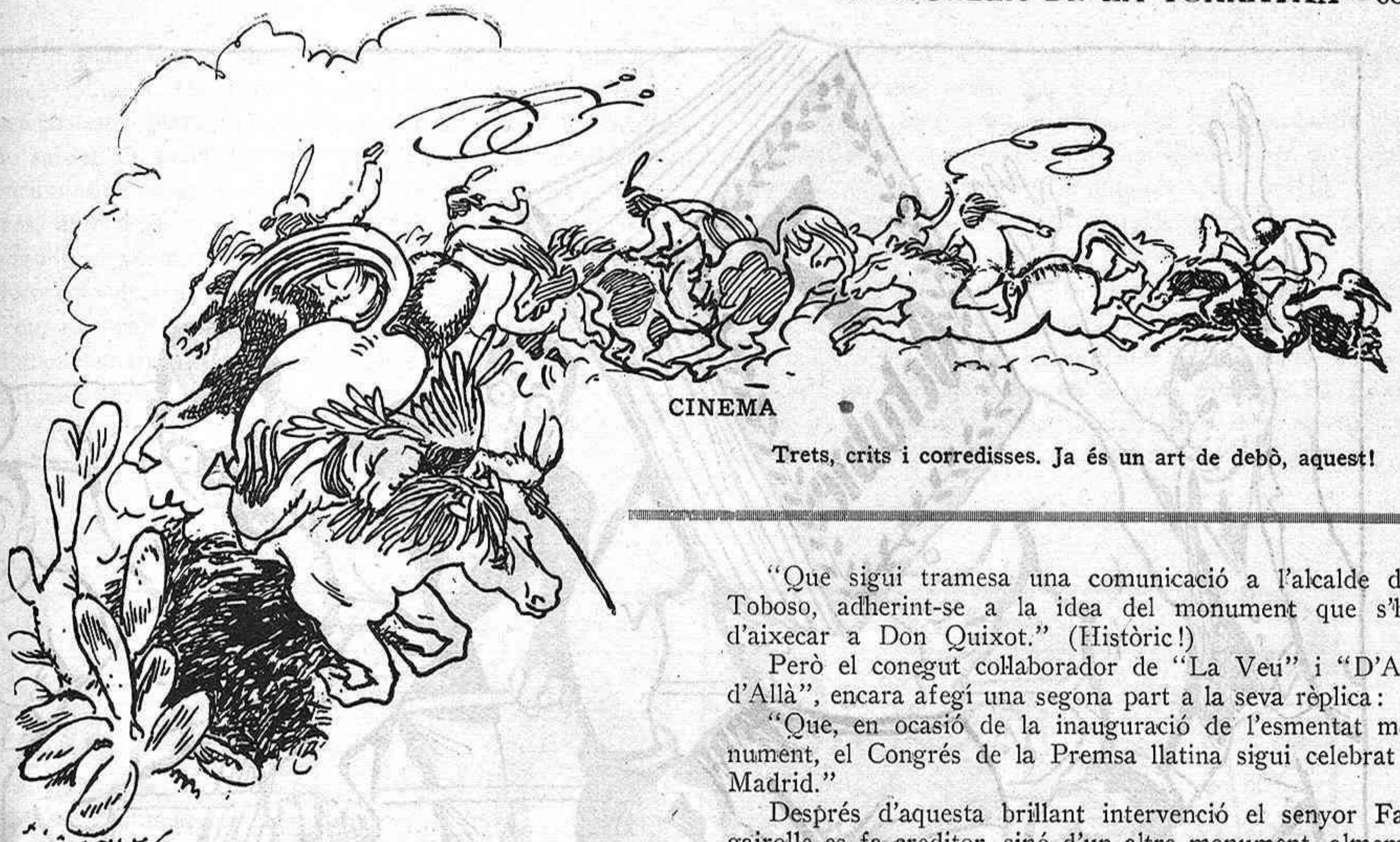
—Apa, dona; que arribarem tard al teatre i no veurem el primer acte.

—Bah! En el primer acte és quan els protagonistes es casen, i això sempre és desagradable de veure.



LES MODES

El figurí d'aquest hivern.



CINEMA

Trets, crits i corredisses. Ja és un art de debò, aquest!

QUANTES LLENGUES LLATINES HI HA?

Aquesta pregunta l'hauríem de fer al redactor del "Temps" de París, M. Jules Bertaut, el qual representava aquest gran diari al Congrés de la Premsa llatina, celebrat recentment a Lieja.

L'esmentat periodista francès presentà una proposició —que fou aprovada!— votant per la creació d'una biblioteca dels pobles llatins per a la qual serien traduïdes les millors obres de *les cinc llengües llatines*.

Ve't aquí una descoberta important. El redactor del "Temps" confon les llengües amb els Estats constituïts i, naturalment, els Estats llatins a què devia referir-se deuen ésser França, Espanya, Itàlia, Portugal i Romania. De forma que, per aquest camí, l'existència d'una llengua, per antiga, perfecta i literària que sigui, dependrà exclusivament de si és o no és oficial dintre de l'Estat respectiu.

Nosaltres, malgrat d'ésser la falta massa grossa, gairebé ens inclinàriem a ésser compassius amb la ignorància lingüística del redactor del gran diari parisenc. Però, el més lamentable del cas, és que en aquell Congrés hi havia un periodista barceloní, el senyor Josep Carbonell, i un periodista francès, nat a Provença, que portava la representació de dos diaris de Barcelona, un dels quals és redactat en català.

Passem, doncs, perquè la majoria de congressistes aprovessin mecànicament, en mig de la indiferència que sol presidir aquesta mena d'actes, una proposició com aquella... Però, ens preguntem: i el senyor Carbonell, què hi deia? I el senyor Falgairolle? Oh, el senyor Falgairolle estava espiritualment absorbit per altres preocupacions que, de passada, l'identifiquen amb la mentalitat o els propòsits del redactor del "Temps".

Ho diem perquè la seva única intervenció (segons la ressenya que del Congrés dona "La Revue de l'Amérique latine"), consistí en una inspirada súplica adreçada al Congrés i amorosament redactada en aquests termes:

"Que sigui tramesa una comunicació a l'alcalde del Toboso, adherint-se a la idea del monument que s'ha d'aixecar a Don Quixot." (Històric!)

Però el conegut col·laborador de "La Veu" i "D'Ací d'Allà", encara afegí una segona part a la seva rèplica:

"Que, en ocasió de la inauguració de l'esmentat monument, el Congrés de la Premsa llatina sigui celebrat a Madrid."

Després d'aquesta brillant intervenció el senyor Falgairolle es fa creditor, sinó d'un altre monument, almenys d'una làpida ben redactada.

I llàstima que el govern espanyol no concedeixi la *Legion d'honneur*!

DOMENEC DE BELLMUNT

A LA GRAN TRAGICA MARIA VILA

Els vostres ulls oberts a l'infinit
arpleguen les ombres errants en la Dolor;
en vostra veu hi esgaripa el neguit
i la desesperació.

I quan us cauen lasses les parpelles
i la carícia aplega vostres mans,
les coses que dieu són molt més belles
i el dolor devé goig, i llum, i cants.

Es que teniu la gràcia divinal
de l'art fet carn i imatge clara,
i encarneu el Bé i el Mal
amb la bondat que us surt a la cara.

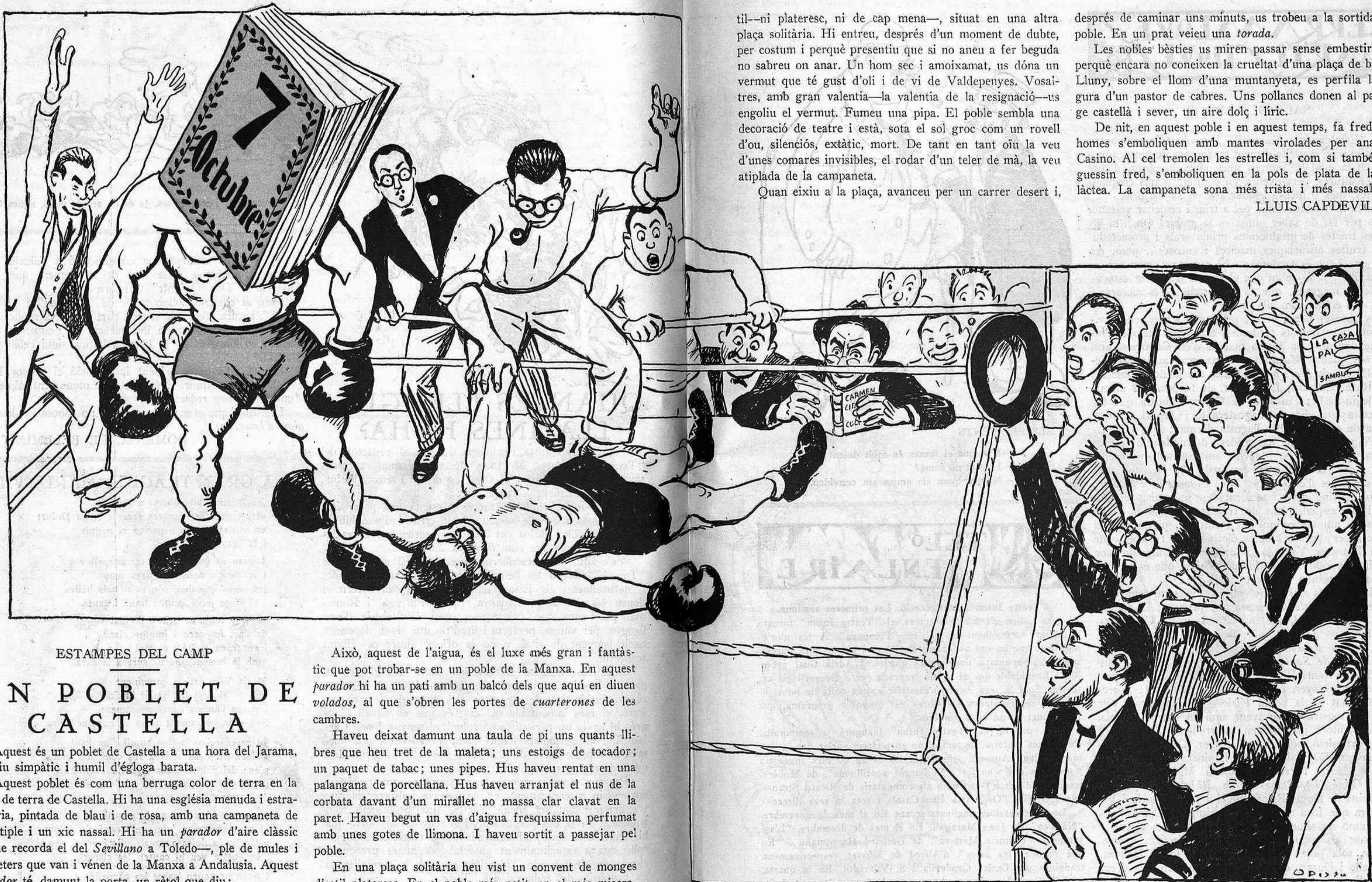
Maria Vila, artista prominent
que en el gest féu sortir l'ànima enfora
i poseu l'ànima en el pensament
i en cada pensament hi ha un cor que plora.

Jo us ofereixo la flor humil d'un cant.
Baldament cada estrofa fos com una gerra
plena del vi dels déus i gràcia triomfant,
per a dir-vos que sou la tràgica més gran
de nostra terra.

Car si en el gest i en la paraula vostra
hi ha els neguits, i les ombres, i els dolors,
i el goig us brilla la dolcesa en els ulls i en el rostre
i en vostra veu hi canten les clarors.

I quan us cauen lasses les parpelles
i la carícia aplega vostres mans,
les coses que dieu són molt més belles
i el dolor devé goig, i llum, i cants.

SALVADOR PERARNAU.



ESTAMPES DEL CAMP

UN POBLET DE CASTELLA

Aquest és un poblet de Castella a una hora del Jarama, un riu simpàtic i humil d'égloga barata.

Aquest poblet és com una berruga color de terra en la capa de terra de Castella. Hi ha una església menuda i estrafolària, pintada de blau i de rosa, amb una campaneta de veu triple i un xic nassal. Hi ha un *parador* d'aire clàssic—que recorda el del *Sevillano* a Toledo—, ple de mules i carreters que van i vénen de la Manxa a Andalusia. Aquest *parador* té, damunt la porta, un rètol que diu:

CEBADA Y AGUA

Això, aquest de l'aigua, és el luxe més gran i fantàstic que pot trobar-se en un poble de la Manxa. En aquest *parador* hi ha un pati amb un balcó dels que aquí en diuen *volados*, al que s'obren les portes de *cuarterones* de les cambres.

Havau deixat damunt una taula de pi uns quants llibres que heu tret de la maleta; uns estoigs de tocador; un paquet de tabac; unes pipes. Hus havau rentat en una palangana de porcellana. Hus havau arranjat el nus de la corbata davant d'un mirallet no massa clar clavat en la paret. Havau begut un vas d'aigua fresquíssima perfumat amb unes gotes de llimona. I havau sortit a passejar pel poble.

En una plaça solitària heu vist un convent de monges d'estil plateresc. En el poble més petit, en el més miserable, trobareu un convent. I un palau. I un Casino.

El palau també és d'estil plateresc i també dóna una sensació de soledat. El Casino és un casolot que no té es-

til—ni plateresc, ni de cap mena—, situat en una altra plaça solitària. Hi entreu, després d'un moment de dubte, per costum i perquè presentiu que si no aneu a fer beguda no sabreu on anar. Un hom sec i amoixamat, us dóna un vermut que té gust d'oli i de vi de Valdepenyes. Vosaltres, amb gran valentia—la valentia de la resignació—us engoliu el vermut. Fumeu una pipa. El poble sembla una decoració de teatre i està, sota el sol groc com un rovell d'ou, silenciós, extàtic, mort. De tant en tant oïu la veu d'unes comares invisibles, el rodar d'un teler de mà, la veu atiplada de la campaneta.

Quan eixiu a la plaça, avanceu per un carrer desert i,

després de caminar uns minuts, us trobeu a la sortida del poble. En un prat veieu una *torada*.

Les nobles bèsties us miren passar sense embestir-vos, perquè encara no coneixen la crueltat d'una plaça de braus. Lluny, sobre el llom d'una muntanyeta, es perfila la figura d'un pastor de cabres. Uns pollancs donen al paisatge castellà i sever, un aire dolç i líric.

De nit, en aquest poble i en aquest temps, fa fred. Els homes s'emboliquen amb mantes virolades per anar al Casino. Al cel tremolen les estrelles i, com si també tinguessin fred, s'emboliquen en la pols de plata de la via làctea. La campaneta sona més trista i més nassal que

LLUIS CAPDEVILA.

EL "MATCH" MES SENSACIONAL

El llibre en la seva diada venent a l'analfabetisme

XERRAMEQUE ARTI TIQUE

SALO DE TARDOR

Els "Establiments Maragall" han obert la temporada amb una exposició veritablement tardorenca de pintura moderna, en la qual hi figuren unes vuitanta obres, d'elles quatre escultures, pertanyents, en conjunt, a uns cinquanta artistes, més o menys esquerrans en sa majoria.

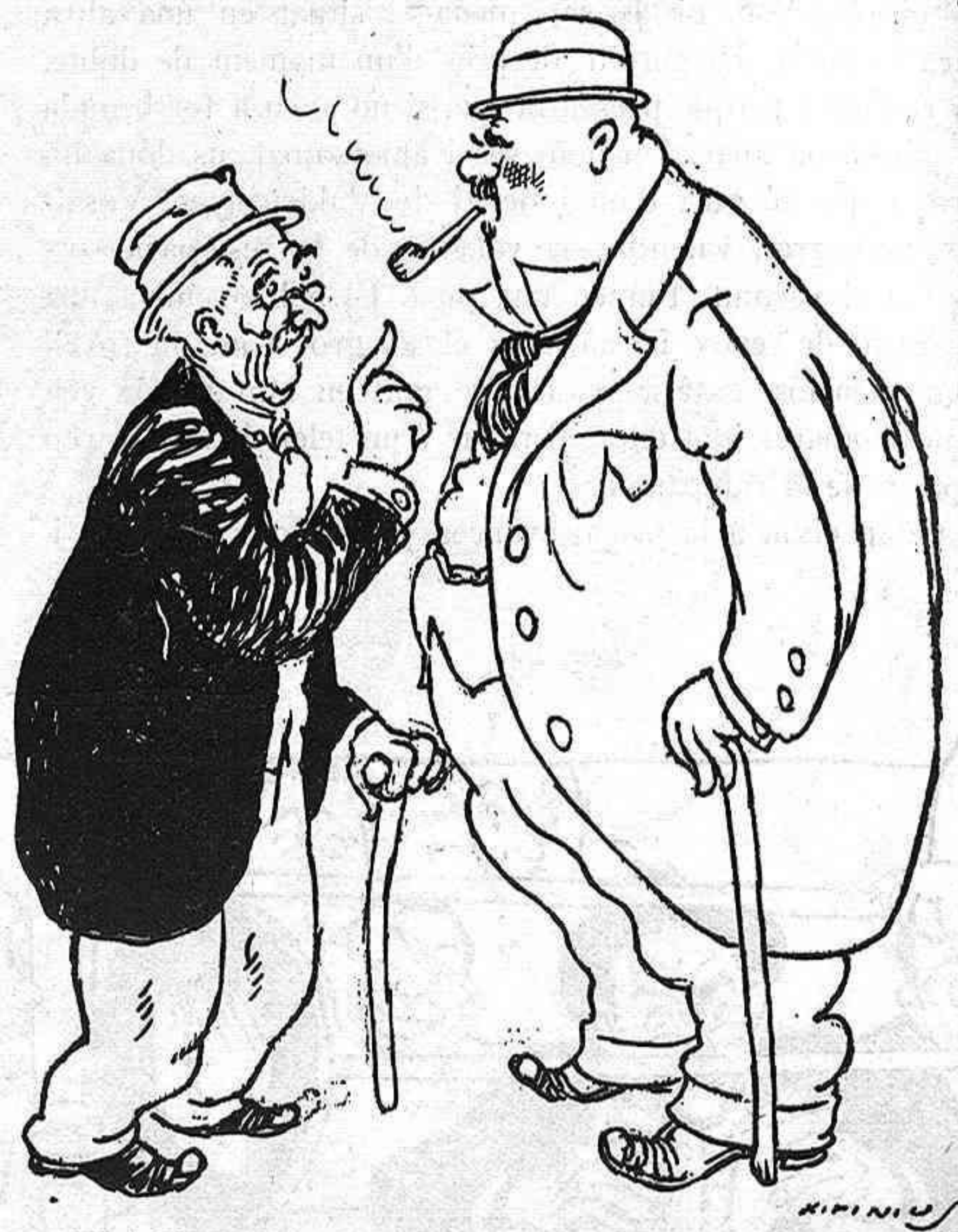
No n'hi ha poca de feina per a triar i remenar vuitanta pintures per tal de saber quina és la millor! Oh, i si almenys es tractés de produccions primaverals i prometedores, de fruites estiuenques macices i sucoses... però, res d'això; quasi tot és tardoral, o bé *automnal*, com ara és fa moda dir, i ja és sabut que els fruits d'aquesta estació, llevat de la magrana, que és un prodigi d'estructuració interna, són eixuts com ells sols.

Unes quantes peres hi ha, però, que s'imposen al visitant com unes potents tardanies, excel·lents melons d'hivern que diríem: una ferma marina d'en Cabanyes, així com el seu quadro *Maternitat*, d'una gran austeritat pictòrica; *Mercat de Flors a Brusselles*, copsat de mà mestra per en Rafel Estrany; *Els llibres*, de l'Elies, que diuen: "Apa, llegiu-me!"; *Paisatge*, de Galwey, encara que fet a corre-cuita; una vista de Llagostera, de l'Olegari Junyent, tan forta de colorit com la llagosta de mar; *Nu*, de Marqués i Puig, que és una exquisidesa de modelació; carrer de Tossa, mapat per en Masvila, amb un sol que crema els ulls; *Coses de platja*, de les quals n'hi ha prou amb dir que són coses d'en Quimet Mir; *Figures de Paravent*, de l'Obiols, revingudetes i accidentades; uns paisatges olotins de l'Iu Pasqual, plens de frescor; *Refugi de Santa Pau*, nus de muntanyes que no trontollen, pintat per en Domènec Soler; les dues notes olotines ben frescoies que signa en Francesc Vayreda; *Pla Suris*, paisatge grisenc d'en Quim Vaucells, i *Paisatge del Vallès*, que és un bell panorama que resulta un xic baix de to.

En el grup dels artistes valents i decidits cal esmentar: Rafel Benet per *L'alzina*, encara que primeta; D. Carles, amb les *Flors del mal*, que fan bé a la vista; Cardunets, autor del *Porxo de la "Sini"*, ben real; Duran Camps, amb ses fermes *Roses místiques*; Jimeno, ardit com un jove en *Portal de Santa Caterina*; Laporta Astort, Jaume Mercadé, Vicents Rincón, qui exposa un *Bodegó* personal; Renart, Sunyer, original en les coloraines; Torres García, encertat en la petita *Visió d'altre temps*, i Vila Arrufat, que mostra el seu avenç amb un *Retrat* de noia. Els demés pintors que ajuden a arrodonir l'interessant conjunt d'exposició, són: Bosch Roger, Castellanas, Canyellas, Camps (F.), Callicó, Dalí, Espinal, Garriga, Guardia, Moner, Martí Torrents, Mombrú, Mompou, Mercader (Ll.), Olivé (J.), Planas Doria, Ràfols, bon perfilador a la mina de plom; Ricart, Soler i Jorba, Dariu i Vilas, i encara que fora de catàleg, el simpàtic Opisso i en Maragall, amb ses siluetes en moviment, caçades al vol.

En quant als escultors tardorals només són quatre però d'una sola peça: Enric Casanovas, Josep Dunyac, Pau Gargallo i Duran, els quals tiren més cap a la dreta que cap a l'esquerra.

C. ARBO.



ELS PRUDENTS

- Miri que el fumar és molt dolent!
- I vostè no fuma?
- Només quan els amics em conviden.

TELÓ EN LAIRE

"Teatre Intim". Inauguració. Les primeres sessions.

Com saben els nostres lectors, el "Teatre Intim" tornarà a actuar normalment, al coliseu "Pompeya". A les glòries legítimes que ha dut al Teatre Català—les glòries més pures i veritables—apuntarà unes noves glòries. L'Adrià Gual és un home formidable que té la mà trencada per a fer veritable art teatral. Sota la seva direcció mestrívola, una colla de bons intèrprets representaran les obres del magnífic programa, que hem donat en un altre número.

Ahír, dia 14, el "Teatre Intim" inaugurarà la temporada. Per manca material de temps, no en podem parlar fins la setmana vinent. Aquesta primera sessió és de ço més suggestiu i grandios que s'ha fet: "El burgès gentilhome", de Molière, traducció d'Adrià Gual, amb els comentaris de Ricard Strauss, executats per l'Orquestra Pau Casals i sota la seva direcció.

Les tres sessions següents seran: En el mes de novembre, "Nàusica", de Joan Maragall. En el mes de desembre, "L'assumpció d'Hannele Mattern", de Géhard Hauptmann i "En què somnien les noies", d'Alfred de Musset, respectivament, traduïdes per Carles Capdevila i S. Vilaregut. En la quarta, l'Adrià Gual donarà una "conversa alentorn dels petits misteris medievals", i en el transcurs de la sessió es representaran diversos exemples, entre els quals hi figuraran "L'expul-

sió del Paradís" (Aiemanya, segle XIV), "El miracle de Teòfil" (França, segle XIV), i "La mort de la Verge Maria" (Catalunya, segle XIV).

Tindrem al corrent als nostres amics.

NOVEDADES

En aquest teatre s'han inaugurat els "esspectacles per a infants" i s'està assajant "Marçal Prió", la darrera obra de Josep Maria de Sagarra. Sembla que es tracta d'un drama escrit amb una valentia magnífica.

Ja convenen les obres així en el nostre teatre de pasta de tortell.

ESPAÑOL

L'"Amichatis" ha estrenat un "guignol" en un acte, titulat "La cocaïna". Aquest del "guignol" és un gènere de "truco" i d'habilitat. "La cocaïna" de l'"Amichatis" reuneix aquestes dues condicions. Vet ací al raó del seu èxit.

En la interpretació cal citar el nom de l'actriu Assumpció Casals, que digué i plasmà el personatge d'una manera eminent.

GOYA

Ha debutat la companyia Palou--Sassone i ha estrenat la

comèdia "Rosa de Madrid", del poeta Lluís Fernández Ardavin.

En Fernández Ardavin ha escrit una interessant i bella comèdia poètica.

Per això no ha estat necessària la reconstrucció d'un ambient històric—les Creuades, l'Espanya dels Felips, el segle XVIII francès—, sinó que el poeta ha trobat els seus elements poètics en el cor del poble de Madrid, talment com ho féu en Répide en "La llave de la Araceli" i en "Del Rastro a Maravillas".

"Rosa de Madrid" és una comèdia en què l'emoció dramàtica la dóna el vers, més viva i aguda que la prosa la donaria, sobre uns fons de comèdia pintoresca a lo Arniches. Sembla que amb aquest elements tan dispars era impossible escriure una bona comèdia. I, no obstant, "Rosa de Madrid" és una gran comèdia, la millor, potser, d'en Fernández Ardavin.

Excellent per part de tots la interpretació.

TIVOLI

En aquest teatre han estrenat "La Prudència", del senyor Fernández del Villar. Es una poca-solta madrilenya que el públic va protestar. Va fer bé.

BOB.



LA MINYONA IDEAL

—La millor minyona que vaig tenir és una que llogàrem quan jo estava malalta, i a la que despedírem quan em vaig posar bona!



FUTBOL

Si ens haguessin pulsats abans de començar el partit "Espanyol"-"Barcelona", diumenge passat, a ben segur que el nostre cor anava a més de 100 per hora; és cosa ben natural el partit de la "màxima emoció" o "de los eternos rivales" o "dels de la Catedral de Les Corts amb els de la Bassílica de Sarrià". (I consti que no volem usar més termes perquè tenim por d'apurar tots els recursos i després ens trobaríem sense.)

Al costat, un cop ben aposentat, hi teníem un bon senyor que no entenia una "papa" en coses de fútbol, però a l'altre... (quan hi penso se'm posen els pèls de punta) hi teníem un infeliç mortal que ens va deixar com nous. Sort, però, que almenys un cantó ens va quedar amb bones condicions, sinó, no sabem pas com hauria anat la cosa.

Quan l'Alcàntara va fer el primer "goal", ens pensàvem perdre el món de vista; una puntada de peu per ací, un cop de puny per allà, tot producte de la mateixa emoció, va deixar-nos més parat que en Zamora. No sabíem per quin cantó tirar: Si per ací, ens topàvem amb aquell Bonifaci que ens preguntava: "Què passa!"; si per l'altre, aquell infeliç ens eixordava de tant que s'esgargamellava i gesticulava perillosament.

Però, quan vingué el de l'empat i el segon de l'"Espanyol", no en vulgueu més de cares llargues pel nostre costat. Més enllà en Zamora "primero" reia de satisfacció i estenia el paraigua com assenyalant la pluja de "goals". Nosaltres encara no les teníem totes.

Quan va començar el segon temps i en Piera va fer aquell "goal" "cumbre", "monumental", "estupendo" i totes les altres frases que per l'estil es sentien, llavors sí que pensàvem que ja no érem en el món dels vius; afortunadament en vàrem sortir com vàrem poder. Al tercer "goal", jo no hi veïem, i, la veritat, encara no sabem com, ni de quina manera, ens vàrem trobar a la carretera de Sarrià sense que ens n'haguéssim donat compte.

I per comble de les nostres dissorts, encara en el tramvia vàrem trobar al nostre costat aquell infeliç "ista" que ens atabalà fins que arribàrem vora de casa.

Fins a última hora de la nit, encara ens xiulaven les orelles.

Que no en vingun gares de partits d'aquesta mena, sinó hi perdrem el cap, els peus i tot el que s'hi pugui perdre.

* * *

Els altres partits, no foren de pronòstic; tots varen anar com una seda.

Almenys, així ens ho varen vendre.

NATACIO

Aquest minyó que es diu Brull, diumenge passat va voler fer de les seves; es posà al cap córrer els 200 metres amb menys temps del que posseïa el "record", i ho va aconseguir.

Això és el que ens agrada a nosaltres; els punts d'home que resultin d'home de veritat.

D'aquí endavant, en Brull per nosaltres serà vist amb més bons ulls; ara que li cal no deixar-se passar la mà per la cara.

Ha de procurar aguantar el tipus o el que sigui.

I prou per aquesta setmana... la que ve, ja veurem quines noves emocions podrem contar-vos.

TEIXI.

LES COSES D'AMERICA

Quan la gent la dóna per copiar les costums, modes i novetats importades d'altres països, no té aturador. De la gran guerra ençà que la gent d'Europa s'ha donat a posar de moda tot el que ve d'Amèrica, i no mira si el que fa està bé o malament, sigui bonic o no ho sigui, no repara si el que còpia s'emmotlla a la seva manera d'ésser o al fer el que ella es creu una gran cosa sigui fer el ridícul.

L'Amèrica del Nord, país essencialment comercial i industrial, després de la guerra, quan l'Europa estava abatuda pel gran sotrac rebut, s'ha fet mestressa del món gràcies al seu immens capital, i no n'ha tingut prou amb la superioritat material, que s'ha cregut que amb or també compraria el domini espiritual, cosa que no aconseguirà per més que faci, malgrat que molts, desgraciadament, s'esforcin en alabar tot el que d'allí arriba. Els Estats Units és un país jove, és un país que des de què es formà ha anat pujant amunt sempre, de vent en popa, com vulgarment es diu, és un país que no ha plorat ni ha sofert gens; deixeu que pateixi i que plori, que tingui algun contratemps, i llavors, quan en la seva música i en les seves coses s'hi trobi un xic d'amargor, llavors podran parlar espiritualment a nosaltres, els de la vella Europa, que solament els que han patit saben com és la vida.

Jo trobo molt bé que la gent copiï d'Amèrica, la seva indústria i el seu mètode de treball, però que sense més ni més la gent canti, balli i vulgui fer el que ells fan pel sol fet d'ésser d'Amèrica, no hi ha raó d'ésser i s'exposen a fer el ridícul.

I del "charleston" al ridícul no hi va res.

JOSEP ROSSELL.

EL PRESENT NUMERO
HA ESTAT VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA



Crisi parcial alemanya. Ara que estaven tan satisfets per haver estat admesos a la Societat de Nacions, els alemanys, senten l'angúnia de la crisi.

Ningú no pot ésser feliç en aquest món!

* * *

Ha estat a Barcelona el ministre de Finances d'Alemanya. Ha vingut com a turista.

Diuen que el que li ha agradat més és la Plaça de Catalunya; li ha agradat tant, que vol demanar al Govern alemany que a cada poble del seu país en faci una d'igual.

* * *

Diuen que la pluja ha inundat el brollador de la Plaça de Catalunya.

El senyor Nebot està desesperat.

Aquell brollador està fet per a contenir poca aigua, uns quants litres que donen la volta i són sempre els mateixos.

El senyor Nebot tem que amb massa aigua, el seu brollador es dissolgui.



UNA DISPUTA D'AQUÍ CENT ANYS

—Si em torna a insultar, l'electrocuto a distància amb el meu motor de cinc centes revolucions per minut.

La pluja s'ha enamorat de Barcelona. Si això passa gaire sovint, la fama de "país del sol" que té Catalunya se'n anirà en orris.

Després dels dos temporals que tantes desgràcies han causat, dies i dies seguits de pluja.

I mireu que són les coses! Els pagesos també es queixen. Els anys anteriors es planyien per manca de pluja; enguany, per massa.

Els pagesos són una gent que mai no pot estar contenta.

✱

Actualment s'està celebrant a Barcelona el XX Congrés Internacional de Transports d'interès local.

Els més grans financers i enginyers del món interessats en transports d'interès local, són a Barcelona. El programa del Congrés és magnífic; els congressistes estan passant uns excel·lents dies. En quant a la part tècnica, esperem que serà ben fecunda.

✱

La setmana passada "Cinzano Vermouth-Vini, S. A.", inaugurarà la nova fàbrica de Barcelona, situada al carrer Lope de Vega, xamfrà Provença. Hi assistiren l'almirall, l'oficialitat i els alumnes de l'Esquadra Italiana que hi havia al nostre port. Fou una bella i simpàtica festa.

El director general de l'entitat industrial, el Comm. G. Rapelli, que atengué personalment a tothom, oferí un esplèndid "lunch", regat amb el vermut Cinzano, un dels vermuts més excel·lents, com tothom sap.

✱

S'està celebrant, a Viena, un Congrés Pan-Europeu.

Encara no tenim prou europeisme?

Hem aconseguit, faltant greument a totes les lleis naturals de llibertat, heroisme, generositat i estètica, europeitzar tot el món, i encara seguim amb el pan-europeisme.

El que cal, ara, és un Congrés Pan-Antieuropeisme.

✱

Lady Astor, la diputada anglesa, es troba a Nova York i ha pregat a la "Lliga" de dones americanes pel vot femení, que presentin una dona per a les eleccions presidencials de 1928. Ella creu que les dones són les úniques capaces per acabar amb la inquietud i l'odi mundials.

Francament, abans hauríem rigut d'aquestes paraules. Ara, que ens hem convençut que els homes són una calamitat, per a governar, voldríem veure posat a la pràctica l'ideal de Lady Astor per a veure si li podem donar la raó.

✱

Poblet i Santes Creus anuncien imminent ruïna.

Arreu es fa una noble campanya per a salvar els dos grans i històrics monuments.

L'Estat hi posarà remei, atindrà la campanya?

Ai, las!, temem que no.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA s'adhereix francament a la campanya pro-salvació de Poblet i de Santes Creus.

✱

Un dels principals acusats en l'afer Matteotti, Dumini, ha estat condemnat a catorze mesos de presó.

Catorze mesos!

Si Dumini hagués estat socialista i se l'acusés en l'afer d'un Matteotti feixista, a quant de temps hauria estat condemnat?

Segurament a la pena capital.

✱

Hem estat invitats per les cases "L'Estanc" i la "Fonda Xa" a les grans festes que el poble de Palautordera ha dedicat a la Verge del Remei. Bona i divertida festa, en bona veritat. De les festes dedicades a la Verge, les que més han resultat han estat els balls.



A L'ANTIC EGIPTE

—Em sembla que aquesta moda dels cabells curts portarà cua!



B. B.: En una reunió familiar, les vostres poesies tindrien èxit.—J. R.: Acceptada la nova prosa. Kadafort: Aquest cop no ens conveneu.—Micalet: Tampoc ens agrada la "gent de l'hostal".—F. G.: Bé. Ja és a les caixes.—J. C. S., de C. de Ll.: No, no podem admetre les vostres dues proses. Són massa llargues. No admetem res llarg.—S. H.: La vostra "jurisdicció digníssima" us carabasseja. Van al cove totes dues poesies.—Fra Granota: La vostra granotada també és massa llarga. Si no escriviu més curt, us ho llençarem tot al cove.—P. Vinyoles: No, no ho podem publicar.—Fenicex: Reservem la vostra prosa per a l'Almanac.—J. R.: Rebuda la "Il·lusió". No féu versos...!—J. S.: Heu fet una poesia o un joc de paraules?—A. A.: Féu bé de no tenir pretensions.—P. C. i S.: No, amic, no, no estan prou bé els vostres dos versos. Altrement, "Idilli" és excessivament llarg; encara que estés bé, no publicaríem una cosa tan llarga.—J. R. i B.: Nosaltres també estem molt, però molt, satisfets de què vós esteu tan i tan content per haver parlat amb la vostra enamorada. Sí, senyor J. R. i B., l'amor és una cosa molt bonica, una de les coses més boniques; però quan hom estima, s'ha de cuidar de l'amor i deixar els versos de recó.—J. G.: Res!

Muy pronto se pondrá a la venta el popular libro

EL AÑO EN LA MANO

Almanaque-Enciclopedia de la vida práctica para

1927

Año XX de su publicación

EL AÑO EN LA MANO

es el libro indispensable para enterarse de todo

350 páginas atestadas de grabados Lujosa cubierta tricolor

PRECIOS: { Edición a la rústica Ptas. 1'50
 " encuadernada " 2

Presons d'Europa

Primera sèrie Pessetes 2

Segona " " 2

FRANCISCO MADRID

Sangre en Atarazanas

Un tomo Ptas. 4

SANTIAGO RUSIÑOL

OBRAS COMPLETAS

Tomo 1.º La Isla de la Calma Pesetas 5

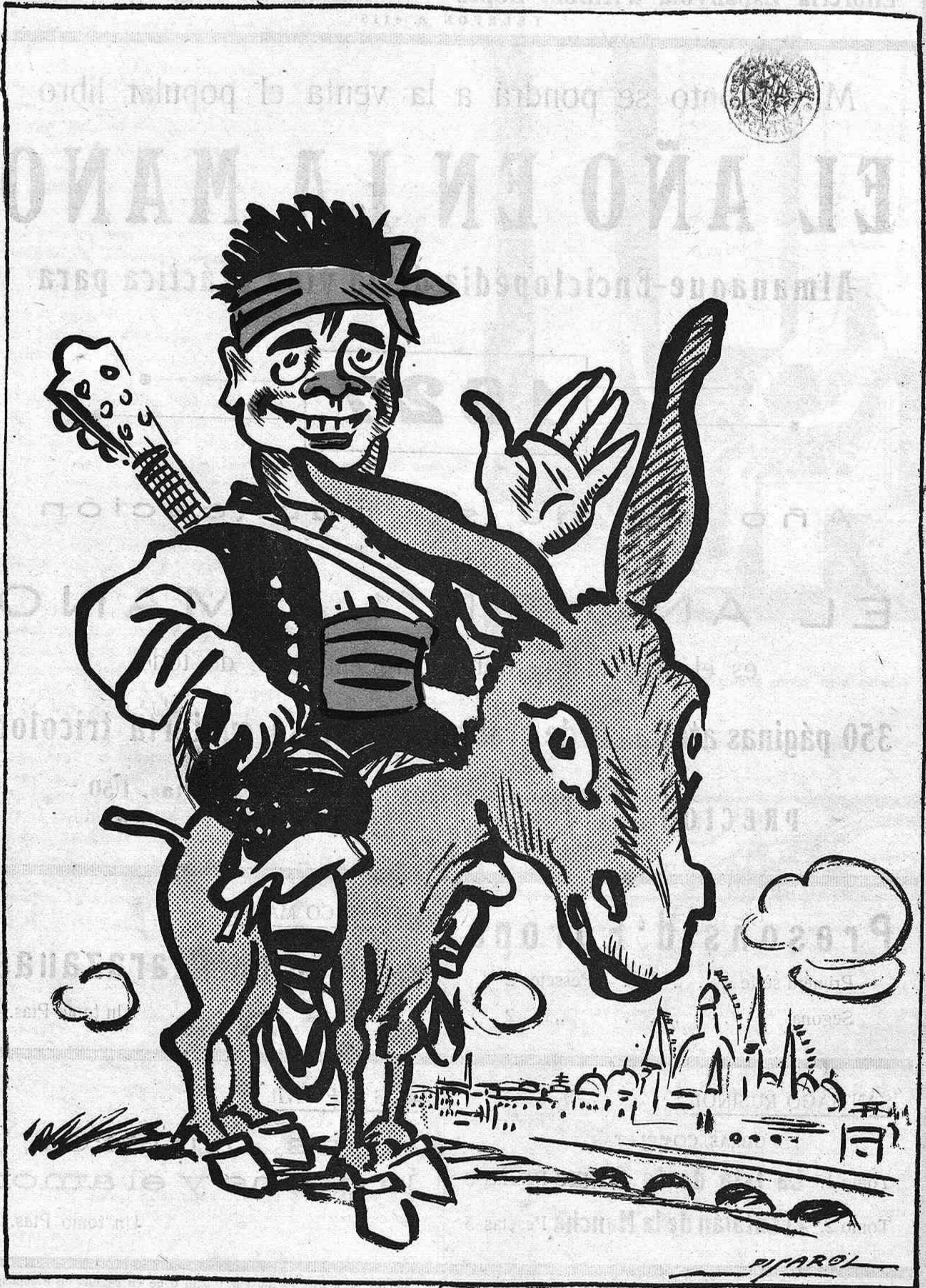
Tomo 2.º El Catalán de la Mancha Pesetas 5

LUIS CAPDEVILA

Las mujeres, la noche y el amor

Un tomo Ptas. 5

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliures des del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no es remet, ademés, 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebaixes.



LES FESTES DEL PILAR